

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ,
FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE”
DIN TÂRGU MUREȘ

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
« GEORGE EMIL PALADE » DIN TÂRGU MUREȘ**

**ȘCOALA DOCTORALĂ DE LITERE, ȘTIINȚE UMANISTE ȘI APLICATE
DOMENIUL: ISTORIE**

**TEZĂ DE DOCTORAT
- REZUMAT -**

Doctorand:

Aliona BALAN

Conducător științific:

Conf. univ. dr. habil. Simion COSTEA

**TÂRGU MUREȘ
2025**

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI
TEHNOLOGIE « GEORGE EMIL PALADE » DIN TÂRGU MUREȘ
ȘCOALA DOCTORALĂ DE LITERE, ȘTIINȚE UMANISTE ȘI APLICATE
DOMENIUL: ISTORIE**

**Istoria politicii UE privind concurența (1950-2022) și influența sa în
procesul de integrare europeană a României și Republicii Moldova**

Doctorand:
Aliona BALAN

Conducător științific:
Prof. univ. dr. habil. Simion COSTEA

**TÂRGU MUREȘ
2025**

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
1. ISTORIA POLITICII PRIVIND CONCURENȚA A COMUNITĂȚILOR EUROPENE / UNIUNII EUROPENE ȘI CONTRIBUȚIA SA LA PROCESUL DE CONSTRUCȚIE EUROPEANĂ (1950 - 2022)	15
1.1. Originea politicii privind concurența.....	17
1.2. Evoluția istorică a politicii europene privind concurența în anii 1950 – 1989 și aportul elitelor	21
1.3. Principiile și instituțiile decizionale ale politicii UE privind concurența, din perspectivă istorică	40
2. PERSPECTIVA ISTORICĂ ASUPRA ACȚIUNII COMISIEI EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI	45
2.1. Acțiunea anti-cartel a Comisiei Europene. Perspectiva istorică	45
2.1.1. Politica UE privind clemența, în evoluție istorică	62
2.2. Istoria politicii UE anti-monopol și politicii pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă	71
2.3. Istoria politicii UE privind controlul fuziunilor.....	89
2.4. Istoria politicii UE privind ajutoarele de stat.....	96
3. APORTUL ELITELOR ÎN IMPLEMENTAREA POLITICII UE PRIVIND CONCURENȚA DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ÎN CAZUL ROMÂNIEI (ANII 1989-2022) 104	
3.1. De la nomenclatură la elitele din perioada tranziției spre democrație, economie de piață și integrare europeană (1989-2022)	107
3.1.1. Aspecte distincte ale structurilor comuniste – nomenclatura.....	110
3.2. Perspective istorice asupra criteriilor de aderare în procesul exindere al UE.....	122
3.3. Influența politicii privind concurența asupra procesului istoric de integrare europeană a Poloniei, Ungariei, Cehiei și Slovaciei, după 1989	129
3.3. Elitele naționale și parcursul european. Cazul României, din perspectiva istorică a implementării politicii UE privind concurența.	137

**4. PERSPECTIVE ISTORICE ASUPRA INFLUENȚEI POLITICII UE PRIVIND
CONCURENȚA ÎN PARCURSUL EUROPEAN AL REPUBLICII MOLDOVA (1989-
2022) 162**

4.1. Elitele post-sovietice în perioada de tranziție spre democrație, economie de piață și integrare europeană.....	164
4.2. Elitele naționale și parcursul european. Cazul Republicii Moldova, din perspectivă istorică.....	168
4.3. Politica privind concurența în contextul Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova	194
CONCLUZII	208
IZVOARE ȘI BIBLIOGRAFIE	216
ANEXE.....	246

Lucrarea de față își propune să prezinte o perspectivă istorică a politicii de concurență a Uniunii Europene, fiind centrată pe evoluția în timp a politicii, de la 1950 până în 2022, și impactul acesteia asupra procesului istoric al integrării europene. Lucrarea analizează, din perspectivă istorică impactul politicii asupra societății în procesul de aderare a României și de integrare europeană a Republicii Moldova.

Demersul nostru științific este un studiu istoric al dezvoltării unei politici publice europene, ancorat în schimbările politice, instituționale și sociale care au modelat Uniunea Europeană de-a lungul decadelor și nu se fundamentează pe o analiză strict economică sau juridică.

O societate autentic democratică, pluralistă politic, bazată pe domnia legii, în care se aplică principiile statului de drept și separația puterilor în stat este fundamentată pe o structură statală în care funcționează o economie de piață. Pentru ca o economie de piață să poată funcționa, trebuie să existe concurența liberă și loială între întreprinderi. În economiile planificate din țările foste comuniste și socialiste ca România, în calitate de stat care a aparținut blocului răsăritean și care a reușit să adere la Uniunea Europeană (2007) și a Republicii Moldova, fost stat sovietic care a obținut statutul de candidat la UE (2022), nu au existat legi privind concurența, din cauza că ideologia comunistă considera libera concurență pe piață un principiu capitalist. Economia planificată a funcționat pe principii opuse liberei concurențe.

Pe durata evoluției istorice a proiectului european, din 1950 și până în 2022, politica în domeniul concurenței s-a dezvoltat în calitate de catalizator al integrării economice prin eliminarea graduală a barierelor impuse în calea comerțului între statele membre ale UE, contribuind la liberalizarea comerțului. În 1992, elita politică și de guvernare a Uniunii Europene a reușit finalizarea creării unei piețe interne funcționale, iar apoi a Uniunii Economice și monetare. Prin urmare, politica comunitară/UE în domeniul concurenței a avut o influență semnificativă asupra realizării obiectivelor integrării europene, fiind un exemplu pozitiv al guvernantei supranaționale în acțiune, al aprofundării procesului de integrare europeană și al extinderii UE spre Est.

În istoriografia de specialitate, unii istorici au scris despre istoria Europei și a elitelor europene și despre procesul de integrare a României și Republicii Moldova, însă nu au tratat în lucrările lor politica UE în domeniul concurenței. În același timp, majoritatea autorilor care au tratat politica de concurență a UE, nu au abordat multidisciplinar și din perspectivă istorică influența acestei politici fundamentale în parcursul european al României și Republicii Moldova.

Anume de la aceste considerente a plecat interesul de a cerceta subiectul și motivația alegerii temei și a studiilor de caz.

Teza urmează o metodologie istorică clasică, fiind bazată pe analiza diacronică, deoarece cercetarea urmărește evoluția unui fenomen în timp, pornind de la originile politicii UE în domeniul concurenței și urmărind schimbările acesteia prin evenimente majore precum Tratatul instituire a Comunității Economice Europene de la Roma (1957), Actul Unic European (1986), extinderile UE după 1989 și impactul asupra României și Republicii Moldova. Am utilizat studiul comparativ al integrării europene a României și R. Moldova, acestea fiind analizate în raport cu alte țări din Europa Centrală și de Est (Polonia, Ungaria, Cehia, Slovacia), ceea ce permite o înțelegere istorică mai amplă a impactului acestei politici asupra regiunii.

Lucrarea se bazează pe izvoare primare relevante, precum tratate europene, decizii ale Comisiei Europene și documente istorice ale instituțiilor europene, reflectând o cercetare riguroasă de a documentelor istorice instituționale.

În ceea ce privește studiul elitelor politice și economice, în lucrare am analizat impactul asupra României și Republicii Moldova prin prisma istoriei elitelor, urmărind transformările de la nomenclatura comunistă la noile elite europene, prin urmare oferind o perspectivă istorică detaliată.

În teză am utilizat cercetarea documentară și interpretativă a unei bibliografii solide din domeniul istoriei Europei. Am studiat izvoarele inedite în trei limbi (română, engleză, franceză), care au inclus corespondența diplomatică, note, rapoarte oficiale disponibile în fondul de arhivă diplomatică din Bruxelles a Serviciului Public Federal al Afacerilor Externe, Comerț Exterior și Cooperare pentru Dezvoltare al Regatului Belgiei, din 1950 până în 1965. La fel și fondul de arhivă diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova, din 1993 până în 2006 au reprezentat o sursă inedită relevantă studiului.

Alte izvoare primare studiate au inclus: tratatele UE, în special Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene (Roma, 1957), Tratatul privind Uniunea Europeană (1992), Tratatul comun de aderare la UE a României și Bulgariei (2005), acordurile europene, acordul de asociere între UE și Republica Moldova, Concluziile Consiliului European, legislație istorică, decizii ale Curții de Justiție a UE, Rezoluțiile Parlamentului European, legislația secundară a Uniunii (regulamente, directive, decizii, recomandări, avize), comunicările și rapoartele Comisiei Europene. Lucrarea include și lucrări de referință în istoria Uniunii Europene. Alte surse cercetate

au fost studiile despre istoria integrării europene a României și Republicii Moldova, bazate pe documente istorice și evoluția elitelor post-comuniste. De asemenea, am studiat istoriografia care tratează subiectul politicii UE în domeniul concurenței, inclusiv monografii, volume, studii, articole, precum și lucrări relevante ale istoricilor privind teoria elitelor. Sursele secundare din istoriografia de specialitate au fost citate în capitolele lucrării. Aceste surse demonstrează că lucrarea se înscrie în tradiția istoriografiei europene, fiind în acord cu metodologia academică specifică domeniului istoriei.

Prezenta lucrare aduce o contribuție originală la domeniul istoriei, prin analiza unui proces istoric esențial. Politica de concurență a fost și este una dintre cele mai importante politici europene, iar studiul său istoric ajută la înțelegerea mecanismelor prin care UE s-a consolidat ca actor global. Mai mult, cercetarea oferă o perspectivă asupra istoriei elitelor prin studiul tranziției de la comunism la democrație și rolului elitelor în implementarea politicilor europene, aceasta fiind o temă fundamentală a istoriei recente. Totodată, a fost relevată nouă perspectivă asupra istoriei integrării europene deoarece teza explorează cum politica în domeniul concurenței a influențat integrarea unor state din fostul bloc comunist, ca România și Republica Moldova (1989-2022), contribuind astfel la domeniul istoriei economice și politice.

Sub aspect structural teza este construită pe o perspectivă istorică, cuprinzând patru capitole ce reflectă o abordare cronologică și narativă. Fiecare capitol are o fundamentare teoretică și exemplifică prin cazuri și decizii ale instituțiilor UE, modul în care a fost aplicată politica privind concurența începând cu sfârșitul anilor 1950. Sunt exemplificate cazurile istorice în care întreprinderile au încălcat normele UE privind concurența la nivelul pieței comune/unice. Am analizat și cazuri de încălcare a legislației în domeniul concurenței și deciziile aferente ale autorităților din România și Moldova, dar și din alte state europene din Spațiul Economic European.

Capitolul 1 analizează originea și evoluția istorică a politicii de concurență în CE/UE, subliniind rolul factorilor politici și economici în dezvoltarea acesteia între 1950 – 2022.

Concurența a apărut ca una dintre primele teme politice ale procesului de integrare europeană. Prevederile în materie de concurență ale Tratatului privind instituirea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului de la Paris din 1951 au făcut parte dintr-un efort de rupere a cartelurilor de cărbune și oțel din Germania de Vest. Elitele de guvernare conștientizau, necesitatea unui regim de concurență la nivel european care să restabilească situația economică, să faciliteze

liberul schimb între statele europene, având în vedere protecționismul perioadei de până la ce de-al Doilea Război Mondial și să contribuie la integrarea lor din punct de vedere economic.

Folosind ca studii de caz mai multe decizii istorice ale Comisiei Europene de sancționare a acordurilor ilegale și cartelurilor între întreprinderi, a practicilor concertate, a folosirii în mod abuziv a poziției dominante pe piață pe întreg Spațiul Economic European, în diverse industrii, în cazuri istorice, cum ar fi Consten S.à.R.L. și Grundig-Verkaufs-GmbH (1964), Europemballage Corporation (1971), Phillip Morris/Rothmans (1987), am arătat cum a evoluat aplicarea practică a politicii UE în domeniul concurenței și rolul decisiv al Curții Europene de Justiție/CJUE în definirea politicii și în avansarea procesului integrării europene..

Capitolul 2 examinează acțiunile Comisiei Europene dintr-o perspectivă istorică, incluzând analiza evoluției politicilor anti-cartel, a abuzului de poziție dominantă pe piață de către întreprinderi, fuziuni și achiziții și a politicii privind ajutorul de stat.

Tratatul de la Paris (1951) interzicea prin articolul 65 cartelurile, în timp ce articolul 66 includea o prevedere privind concentrările economice și o prevedere privind abuzul de poziție dominantă de către întreprinderi. Punerea în aplicare a normelor în materie de concurență statuate în Tratatul CECO (Paris, 1951) a influențat decisiv modelul european al politicii privind concurența și istoria construcției europene.

Printre deciziile istorice cu cel mai mare impact financiar și care au avut o contribuție majoră în jurisprudența UE s-au numărat deciziile Comisiei privind „afacerea” Volkswagen AG. Producătorul de automobile a fost amendat în 1998 cu 102 mil. de euro (redușă la 90 mil. de euro de Tribunalul de Primă Instanță), pentru practicarea strategiilor ilegale de împărțire a pieței. Cartelul MAN, Volvo/Renault, Daimler, Iveco și DAF a fost sancționat în 2016 cu o amendă „record” în valoare de 2,926 miliarde de euro pentru încheierea acordurilor coluzive, prin care au încălcat art. 101 TFUE. Altă decizie a Comisiei Europene a vizat sancționarea Mercedes cu 72 de mil. de euro, Opel Nederland cu 43 de mil. euro (redușă la 34 mil. de euro), Peugeot cu 50 de milioane de euro. Înțelegerile de cartel și comportantele anticoncurențiale despistate de Comisia Europeană/Direcția Generală pentru Concurență demonstrează importanța aplicării politicii UE antitrust/anti-cartel și a activității autorităților de supraveghere a concurenței pentru consumatorul european. Acțiunea antitrust a Comisiei Europene influențează în mod direct prețurile pe care plătesc cetățenii europeni pentru bunurile și serviciile comercializate pe piața unică, și eventual în afara acesteia.

O contribuție aparte în exemplificarea încălcării politicilor UE privind ajutoarele de stat și folosirea practicilor abuzive le reprezintă deciziile istorice majore ale Comisiei Europene sancționare a gigantilor tehnologici din SUA- Microsoft, Apple și Google.

Microsoft Corporation a fost amendată cu 497 milioane de euro în 2004 pentru încălcarea art. 102 TFUE, abuzând de poziția sa dominantă. Comisia Europeană constatat în 2016 că două decizii fiscale acordate de Irlanda au redus în mod artificial povara fiscală a Apple timp de două decenii, încălcând normele UE privind ajutorul de stat. Prin urmare, Comisia a decis că Irlanda avea obligația de a recupera de la Apple până la 13 miliarde de euro plus dobânda.

În istoria politicii UE privind concurență, un caz cu o rezonanță majoră a fost acțiunea Comisiei Europene împotriva companiei Google LLC. Urmare a investigațiilor, Comisia Europeană a constatat că gigantul tehnologic din Statele Unite ale Americii a încălcat dispozițiile antitrust ale art.102 din TFUE în trei cazuri (2017, 2018, 2019), impunând-i în consecință amenzi în valoare totală de 8,25 miliarde de euro.

Aceste cazuri de încălcare gravă a politicii UE privind concurența au arătat amploarea prejudiciului financiar adus consumatorilor europeni. Mai mult, s-au creat potențiale efecte dăunătoare cauzate de restrângerea concurenței și eventuala blocare a dezvoltării produselor inovative și mai eficiente de către firmele producătoare concurente care nu au participat la carteluri, dar și prin posibila împiedicare a accesului pe piață a noilor concurenți.

Demersul nostru științific tratează decizia istorică a Comisiei Europene din 2018 de soluționare a cazului încălcării politicii antitrust în unele state din Europa Centrală și de Est de către producătorul și furnizorul de gaze naturale Gazprom din Federația Rusă.

Urmare a adoptării normelor UE în materie de concurență în legislația națională, ca parte a angajamentelor prevăzute în Acordul de Asociere RM-UE (semnat în iunie 2014), aplicarea politicii anti-cartel a început să dea rezultate în Republica Moldova. Un caz care s-a înscris în acțiunea anticartel a autorității de concurență a fost decizia cu privire la așa-numitul „Dosar al petroliștilor” (27 iunie 2024), atunci când au fost aplicate amenzi în valoare de peste 480 mil. de lei pentru un acord anticoncurențial stabilit între șase întreprinderi care activau pe piața produselor petroliere.

Capitolul 3 oferă o perspectivă istorică asupra integrării României, analizând rolul elitelor naționale și tranziția de la economia planificată la economia de piață în perioada 1989-2022.

Dezvoltarea istorică a politicii UE în domeniul concurenței a constituit o dimensiune fundamentală nu doar pentru structura sistemelor de concurență ale statelor membre, dar și pentru structura instituțională și cadrul legal în domeniul concurenței al unui număr mare de țări dincolo de granițele UE. Prin urmare, am stabilit modul în care normele UE în materie de concurență au fost adoptate în legislațiile naționale privind concurența a țărilor din Europa Centrală și de Est, state care aveau aderarea la UE ca obiectiv național.

În cazul României, un rol important l-au avut în procesul aderare la UE negocierile privind capitolul în domeniul concurenței din *acquis*. În plus față de progresul înregistrat în adoptarea legislației în materie de concurență, UE a pus un accent aparte pe realizarea pe condiției privind consolidarea capacităților instituționale ale autorităților responsabile de concurență în vederea asigurării unui nivel obligatoriu de pregătire pentru aplicarea politicii UE privind concurența urmare a aderării.

Am analizat dimensiunea elitelor din Europa Centrală și de Est care au guvernat în perioada regimurilor comuniste și cele din perioada de tranziției de la nomenclatură spre democrație și economie de piață. Prin urmare am constatat că elitele politice din Europa Centrală și de Est au avut un rol esențial în ghidarea procesului de integrare europeană și implementarea a politicii de concurență.

Printre deciziile istorice ale Comisiei Europene, care au arătat influența pozitivă asupra mediului concurențial din România urmare a aplicării politicii UE privind ajutoarele de stat, se regăsesc cazul Micula vs. România (2018), investigația în cazul privind ajutorul pentru restructurarea transportatorului aerian deținut de stat TAROM (2021), precum și decizia în cazul ajutorului de stat acordat de România Complexului Energetic Oltenia S.A (2022).

În 2022, față de 2007, anul aderării României la UE, peisajul concurențial al pieței românești s-a îmbunătățit considerabil datorită eforturilor instituționale ale conducerii Consiliului Concurenței în ceea ce privește obiectivul major de protejare și stimulare concurenței pentru asigurarea unui mediu concurențial adecvat.

Capitolul 4 continuă analiza istorică, focalizându-se pe Republica Moldova și tranziția sa post-sovietică în raport cu UE. Am abordat contextul politic și economic al adoptării și aplicării politicii în domeniul concurenței, din 1990 până în 2022, momentul istoric al obținerii statutului de candidat la UE.

Relațiile dintre UE și Republica Moldova au fost stabilite oficial la 28 noiembrie 1994, în perioada tranziției la economia de piață, atunci când a fost semnat la Bruxelles Acordul de Parteneriat și Cooperare (APC), de către primul președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur, de liderii UE și liderii a 12 state membre. Cu toate că APC UE-Moldova prevedea aproximarea treptată a normelor materie de concurență, obligațiile asumate de RM nu includeau implementarea modelului de concurență al UE.

Apropierea RM de UE a continuat cu aprobarea și implementarea Planului de Acțiune PEV al UE - R. Moldova adoptat la 22 februarie 2005, la Bruxelles. Planul de acțiune UE - Moldova a urmărit dezvoltarea transparenței depline în domeniul ajutorului de stat, asigurarea compatibilității legislației naționale antitrust cu normele UE în materie de concurență și înființarea Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (2007). În 2012 s-au înregistrat progrese semnificative în domeniul concurenței fiind adoptată Legea concurenței.

Adoptarea normelor UE în materie de concurență în legislația națională și aplicarea politicii privind concurența a cunoscut o evoluție rapidă, mai cu seamă, în procesul de negociere a DCFTA/ZLSAC (2012-2013) ca parte integrantă a Acordului de Asociere UE-RM, semnat pe 27 iunie 2014, la Bruxelles, și ulterior în procesul de implementare a tratatului.

În final, am analizat politica privind concurența în raport cu condițiile stabilite în Avizul emis pe 17 iunie 2022 de Comisia Europeană cu privire la cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Capacitatea de implementare a Consiliului Concurenței a fost evaluată în mod repetat de Comisia Europeană. În rapoartele aferente, instituția UE a subliniat importanța unei evidențe solide a deciziilor aplicate în domeniile antitrust, controlul fuziunilor și ajutorul de stat.

Lucrarea relevă dificultățile politice și economice majore cu care s-a confruntat societatea de la tranziția spre economia de piață și democrație, până în 2024, an istoric care a marcat deschiderea negocierilor de aderare la UE .

În palmaresul Consiliului Concurenței s-a înscris o decizie istorică pentru Republica Moldova din 26 martie 2021 prin care s-a desființat „cel mai mare cartel identificat până la acea dată. Consiliul Concurenței a aplicat cea mai mare amendă din istoria existenței instituției celor 4 întreprinderilor implicate în cartel.

Urmare a alegerii căii autodeterminării și proclamării independenței, Republica Moldova rămâne a fi în continuare în proces de asimilare a valorilor fundamentale europene în vederea parcurgerii etapelor fundamentale ale procesului de integrare europeană.

Implementarea politicilor UE și respectării valorilor europene, promovării concurenței libere au avut o influență esențială în tranziția la o economie de piață și în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

IZVOARE ȘI BIBLIOGRAFIE

I. ARHIVE

a. *Arhiva diplomatică a Serviciului Public Federal Afaceri Externe, Comerț Exterior și Cooperare pentru Dezvoltare, Regatul Belgiei*

- (1) Inventaire Politique, Fonds 13.371, Dossier *Marché commune et Euratom*
- (2) Inventaire Politique, Fonds 13.371, Dossier *Conférence intergouvernementale*
- (3) Inventaire Politique, Fonds 13.371, Dossier *Comité interallié*
- (4) Inventaire Politique, Fonds 13.371, Dossier *Comité intérimaire (1956 -1957)*
- (5) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-1), Dossier *C.E. (Communauté économique européenne)*
- (6) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-1), Dossier *général 1946 – 1950*
- (7) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-1), Dossier *Not. Création de la C.E.E. 1946 -1947*
- (8) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-1), Dossier *Office central des transports intérieurs européens (ECITO) absorbé par la C.E.E.*
- (9) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-1), Dossier *Documents de l'ECITO*
- (10) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-8) Dossier *Pratiques commerciales restrictives.*
- (11) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-14) Dossier *Suppression des obstacles au commerce international et moyens de développer les relations économiques internationaux*
- (12) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-14) Dossier *general 1954 – 1959*
- (13) Inventaire Politique, Fonds 13.718: 1-14) Not. Discours de M. Spaak sur la coopération européenne en ce qui concerne l'énergie nucléaire. Octobre 1955
- (14) Inventaire Politique, Fonds 14.292, Dossier *C.E.E. et C.F.E. Communauté Économique Européenne et Communauté Politique Européenne 1952-54* (dossier de copies)
- (15) Inventaire Politique, Fonds 14.293, Dossier *Plan Schumann - 1950-1951 (copies)*
- (16) Inventaire Politique, Fonds 14.352, Dossier *Marché commune, 1964*
- (17) Inventaire Politique, Fonds 14.353, Dossier *C.E.E., 1964*
- (18) Inventaire Politique, Fonds 14.603, Dossier *Communauté Politique Européenne, 1952 - 1956*
- (19) Inventaire Politique, Fonds 14.604, Dossier *Communauté Politique Européenne Historique des articles du projet du traite, avril 1954*
- (20) Inventaire Politique, Fonds 14.605, Dossier *Communauté Politique Européenne*
- (21) Inventaire Politique, Fonds 14.605, Dossier *Assamblée ad hoc – Débats*
- (22) Inventaire Politique, Fonds 14.605, Dossier *Compte - rendus des séances*
- (23) Inventaire Politique, Fonds 14.606, Dossier *Communauté Politique Européenne*
- (24) Inventaire Politique, Fonds 14.606, Dossier *Assamblée ad hoc – Débats*
- (25) Inventaire Politique, Fonds 14.606, Dossier *Commission constitutionnelle*
- (26) Inventaire Politique, Fonds 14.606, Dossier *Notes et Rapports T1, T2 et T3*
- (27) Inventaire Politique, Fonds 14.607, Dossier *Communauté Politique Européenne*
- (28) Inventaire Politique, Fonds 14.607, Dossier *Assamblée ad hoc – Débats*
- (29) Inventaire Politique, Fonds 14.607, Dossier *Commission constitutionnelle*
- (30) Inventaire Politique, Fonds 14.607, Dossier *Groupe de travail - Note et raports T1 et T2*
- (31) Inventaire Politique, Fonds 14.607, Dossier *Rapport de la commission constitutionnelle*

b. *Arhiva diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a Republicii Moldova*

- (32) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, 1992*

- (33) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, 1993
- (34) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană* Vol. I, 1994
- (35) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană* Vol. II, 1994
- (36) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. 23, Regatul Belgiei, *Documente privind reuniunea Comitetului mixt de cooperare cu Comunitățile Europene*, 1995 -1996
- (37) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, 1994 – 1999
- (38) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. I, 1995
- (39) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. II, 1995
- (40) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. I 1996
- (41) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. II 1996
- (42) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, 1997
- (43) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. II, 1997
- (44) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. III, 1997
- (45) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. IV, 1997
- (46) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană* , 1997 – 2000
- (47) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. I, 1998
- (48) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. II, 1998
- (49) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. III, 1998
- (50) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. IV, 1998
- (51) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. V, 1998
- (52) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. VI, 1998
- (53) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. VII, 1998
- (54) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. I, 1999
- (55) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. II, 1999

- (56) Fond - 3, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 01. UE, Regatul Belgiei, *Documente privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană*, Vol. III, 1999.
- (57) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 231, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *Documente (informații, note, propuneri) privind cooperarea și relațiile economice generale ale RM*, 2005 - 2006.
- (58) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 353.11, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *Documente informații, note, corespondență) referitoare la Dialogul Politic RM-UE*, 2005.
- (59) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 353.I, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *Documente informații, note, corespondență) referitoare la Dialogul Politic RM-UE*, 2005.
- (60) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 353.VI, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *(Documente informații, note, corespondență) referitoare la Planul de Acțiuni RM-UE*, 2005.
- (61) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 353.1.0.1, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *(Documente note, informații, corespondență) referitoare la Consiliul de Cooperare RM-UE*, 2005.
- (62) Fond - 5, Inventar 1 - AB, Dosar nr. 210.2/353.0.1, Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene, Bruxelles, *Comunicate de presă, note, corespondență care vizează promovarea imaginii RM în UE*, 2005 - 2006.

c. *Arhive online*

- (1) Ad hoc Assembly instructed to work put a Draft Treaty Setting Up a European Political Community, *Draft Treaty embodying the Statue of the European Community*, Information and Official Documents of the Consitutional Committee, Secretariat of the Constitutional Committee, Paris, Octobre 1952 - April 1953.
- (2) Commission of the European Communities, *Ninth General Report on the Activities of the Community*, Publishing Services of the European Community, Brussels, 1966.
- (3) Commission of the European Communities, *First Report on Competition Policy*, Office for Official Publications of the European Communities, Brussels-Luxembourg, 1972.
- (4) United States Government, National Archives, Record Group 11, General Records of the United States Government, Enrolled Acts and Resolutions of Congress, 1789-1992, Act of July 2, 1890 (Sherman Anti-Trust Act), *Fifty-first Congress of the United States of America, begun and held at City of Washington, on Monday, the second day of December, one thousand eight hundred and eighty-nine, An act to protect trade and commerce against unlawful restraints and monopolies*, 2 July 1890.

II. DOCUMENTE OFICIALE

1. *Tratate*

Tratate

- (1) *Acord de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 261, Luxemburg, 30.8.2014, p. 4 - 743
- (2) *Acord de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 260, Luxemburg, 30.8.2014, p. 4-738

- (3) *Acordul de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 181, Luxemburg, 24.6.1998, p. 3-55
- (4) *Acord de Asociere între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 161, 29.5.2014, Luxemburg, p. 3-2137
- (5) Parlamentul României, *Acord European din 1 februarie 1993 instituind o asociere între România, pe de o parte, Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte*, în „Monitorul Oficial” nr. 73, București, 12 aprilie 1993
- (6) *Tratat privind Uniunea Europeană (versiune consolidată 2016)*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 202, Luxemburg, 7.6.2016
- (7) *Tratat privind funcționarea Uniunii Europene (versiune consolidată 2016)*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 202, Luxemburg, 7.6.2016

Tratate fondatoare

- (1) *Tratat privind Uniunea Europeană* (semnat în 1992, Maastricht), în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 191, 29.7.1992, p. 1-112, CELEX 11992M/TXT
- (2) *Tratat de instituire a Comunității Economice Europene* (semnat în 1957, Roma) nepublicat în Jurnalul Oficial, CELEX 11957E/TXT
- (3) *Tratat de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului* (semnat în 1951, Paris, expirat în 2002), nepublicat în Jurnalul Oficial, CELEX 11951K/TXT

2. Regulamente, Directive, Decizii și Recomandări ale UE

- (1) Commission des Communautés Européennes, 71/224/CEE: *Décision de la Commission, du 2 juin 1971, relative à une procédure d'application de l'article 86 du traité (IV/26 760 - GEMA)* (Le texte en langue allemande est le seul faisant foi), Journal officiel n° L 134 du 20/06/1971, Luxemburg, p. 15-29
- (2) *Council Regulation (EEC) No 17: First Regulation implementing Articles 85 and 86 of the Treaty*, in Official Journal 13, 21.2.1962, Luxembourg, p. 204–211 (Consolidated text: Regulation No 17 First Regulation implementing Articles 85 and 86 of the Treaty, 01962R0017, 01.05.2004)
- (3) *Council Regulation (EEC) No 4064/89 of 21 December 1989 on the control of concentrations between undertakings* /* CORRIGENDA - Whole text republished in Official Journal L 257/90 P 13 */ in Official Journal L 395, Luxembourg, 30.12.1989, p. 1 -12
- (4) Comisia Europeană, *Decizia 2007/53/CE a Comisiei din 24 mai 2004*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 32, Luxemburg, 6.2.2007, p. 3–3.
- (5) Consiliul European, *Decizia (UE) 2019/1989 a Consiliului European din 28 noiembrie 2019 de numire a Comisiei Europene*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 308, Luxemburg, 29.11.2019.
- (6) Consiliul European, *Decizia Consiliului din 16 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte* (2014/492/UE), în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 260, Luxemburg, 30.8.2014.
- (7) *Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a*

Uniunii Europene, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 349, 5.12.2014, Luxemburg, p. 1-19.

- (8) *Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 11, Luxemburg, 14.1.2019, p. 3-33.
- (9) European Commission, *Summary of Commission decision of 27 June 2017 relating to a proceeding under Article 102 of the Treaty on the Functioning of the European Union and Article 54 of the EEA Agreement (Case AT.39740 — Google Search (Shopping)) (notified under document number C(2017) 4444)*, in “Official Journal of the European Union” C 9, Luxembourg, 12.1.2018, p. 11–14.
- (10) European Commission, 2001/146/EC: *Commission Decision of 20 September 2000 relating to a proceeding under Article 81 of the EC Treaty (Case COMP/36.653 — Opel)* (notified under document number C(2000)2707), In “Official Journal of the European Union” L 059, Luxembourg, 28/02/2001, p. 0001 – 0042.
- (11) European Commission, *Commission Decision (EU) 2015/1470 of 30 March 2015 on State aid SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN) implemented by Romania — Arbitral award Micula v Romania of 11 December 2013 (notified under document C(2015) 2112)*, in „Official Journal of the European Union” L 232, Luxembourg, 4 September 2015.
- (12) European Commission, *Subject: State aid SA.56250 (2020/N) – Romania – Rescue aid in favour of Complexul Energetic Oltenia SA*, Letter, C(2020) 1068 final, Brussels, 24.2.2020.
- (13) European Commission, *Commission Decision of 26.1.2022 on the State aid SA.59974 - 2021/C (ex 2020/N, ex 2020/PN) which Romania partly implemented for Complexul Energetic Oltenia SA*, Brussels, C(2022) 553 final, 26.1.2022.
- (14) *Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 1, Luxemburg, 4.1.2003, p. 1-25.
- (15) *Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice]*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 24, Luxemburg, 29.1.2004, p. 1-22
- (16) *Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” L 102, 23.4.2010, Luxemburg, p. 1-7.
- (17) *Regulation (EU) 2022/2560 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on foreign subsidies distorting the internal market*, in “Official Journal of the European Union” L 330, Luxembourg, 23.12.2022, p. 1–45.

3. Decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

- (1) Judgment of the Court of 13 July 1966, *Établissements Consten S.à.R.L. and Grundig-Verkaufs-GmbH v Commission of the European Economic Community*. Joined cases 56 and 58-64, European Court reports, Luxembourg, 1966.
- (2) Judgment of the Court of 21 February 1973, *Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. v Commission of the European Communities*. Case 6-72, European Court reports, Luxembourg, 1973.

- (3) Judgment of Court of 14 February 1978, *United Brands v. Commission of the European Communities*, Case 27/76, European Court reports, Luxembourg, 1978.
  - (4) Judgment of the Court (Sixth Chamber) of 17 November 1987, *British-American Tobacco Company Ltd and R. J. Reynolds Industries Inc. v Commission of the European Communities. Competition - Rights of complainants - Shareholding in a competing company*, Joined cases 142 and 156/84, European Court Reports, Luxembourg, 1987.
  - (5) Court of First Instance, Judgment of the Court of First Instance (Grand Chamber) of 17 September 2007, *Microsoft Corp. v Commission of the European Communities*, Case T-201/04, Luxembourg, 17 September 2007.
  - (6) Court of First Instance, Judgment of the Court of First Instance of 6 July 2000, in Case T-62/98: *Volkswagen AG v Commission of the European Communities*. In “Official Journal of the European Communities” C 273, Brussels, 23.9.2000.
4. Constituții, Legi organice, Legi, Hotărâri, Hotărâri de Guvern, Ordonanțe
- (7) United States Government, “An Act for the Prevention and Suppression of Combinations formed in Restraint of Trade”, S.C. 1889, c. 41 (Can.), Sherman Antitrust Act, 15 U.S.C. §§ 1-7 (2021).
  - (8) United States Government, “Clayton Act, U.S. Code”, Title 15 § 12 (2021).
  - (9) Guvernul României, *Ordonanță de Urgență nr. 39 din 31 mai 2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*, în „Monitorul Oficial” nr. 422, București, 8 iunie 2017.
  - (10) Curtea Constituțională a României, *Decizia nr. 239 din 3 iunie 2020 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017*, în „Monitorul Oficial” nr. 649, București, 23 iulie 2020.
  - (11) Parlamentul Republicii Moldova, *Hotărâre Nr. 148 din 23.06.1990 Declarația suveranității a Republicii Sovietice Socialiste Moldova*, în „Buletinul Oficial” Nr. 008, Chișinău, 30.08.1990 (promulgat: 23.06.1990).
  - (12) Parlamentul Republicii Moldova, *Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994*, în „Monitorul Oficial” Nr. 1, Chișinău, 12.08.1994.
  - (13) Parlamentul Republicii Moldova, *Hotărâre Nr. 449 din 17.06.1999 pentru abrogarea Hotărârii Parlamentului despre ratificarea Tratatului cu privire la principiile relațiilor interstatale ale Republicii Sovietice Socialiste Moldova și Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse*, în „Monitorul Oficial” Nr. 078, Chișinău, 22.07.1999.
  - (14) Parlamentul Republicii Moldova, *Lege Nr. 1103 din 30-06-2000 cu privire la protecția concurenței*, în „Monitorul Oficial” Nr. 166-168, Chișinău 31.12.2000, art. 1205.
  - (15) Parlamentul Republicii Moldova, *Hotărâre nr. 39 din 08.06.2019 pentru adoptarea Declarației cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova*, în „Monitorul Oficial” Nr. 208 art. 236, Chișinău, 21.06.2019.
  - (16) Parlamentul Republicii Moldova, *Hotărârea nr. 46 din 10 iunie 2019 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor devalizării sistemului bancar din Republica Moldova și investigării fraudei bancare*, în Monitorul Oficial Nr. 208 art. 241, Chișinău, 21.06.2019.

- (17) Parlamentul Republicii Moldova, Comisia de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor devalizării sistemului bancar din Republica Moldova și investigării fraudei bancare, *Raportul Comisiei de anchetă privind fraudă bancară și devalizarea sistemului bancar din Republica Moldova*, CA-46 nr. 120, Chișinău, 8 octombrie 2019.
- (18) Parlamentul Republicii Moldova, *Lege Nr. 691 din 27.08.1991 privind Declarația de independență a Republicii Moldova.*, Chișinău, 1991.
- (19) Parlamentul Republicii Moldova, *Lege nr. 183 din 11.07.2012 concurenței*, în „Monitorul Oficial” al Republicii Moldova nr. 193-197, Chișinău, 14.09.2012.
- (20) Parlamentul Republicii Moldova, *Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012*, în „Monitorul Oficial” nr. 166-169a art. 565, Chișinău, 16.08.2012.
- (21) Parlamentul României, *Lege Nr. 11 din 29 ianuarie 1991 privind combaterea concurenței neloiale*, în „Monitorul Oficial” Nr. 24, București, 30 ianuarie 1991.
- (22) Parlamentul României, *Lege Nr. 21 din 10 aprilie 1996 (*republicată*) legea concurenței*, în „Monitorul Oficial” nr. 88, București, 30 aprilie 1996 (republicată în Monitorul Oficial nr. 742 din 16 august 2005).
- (23) Parlamentul României, *Lege nr. 143 din 27 iulie 1999 privind ajutorul de stat*, în „Monitorul Oficial” nr. 370, București, 3 august 1999.
- (24) Parlamentul României, *Lege nr. 78 din 8 aprilie 2022 pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*, în „Monitorul Oficial” nr. 356, București, 11 aprilie 2022.
- (25) Plenul Consiliului Concurenței, *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-22/20-09 din 26.03.2021*, Chișinău, 26.03.2021.
- (26) Plenul Consiliului Concurenței, *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-33/21-25 din 25.05.2022*, Chișinău, 25.05.2022.
- (27) Le Parlement, *Loi n° 2019-759 du 24 juillet 2019 portant création d'une taxe sur les services numériques et modification de la trajectoire de baisse de l'impôt sur les sociétés*, Journal Officiel de la République Française N° 171 du 25 juillet 2019.
- (28) Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, *Lege Nr. LP64/1990 din 31.05.1990 cu privire la Guvern*, în „Vestile R.S.S.M” nr. 8, art. 191, Chișinău, 31.08.1990.

5. Rapoarte, rezoluții, comunicări și comunicate ale instituțiilor naționale și internaționale

- (29) Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, Comunicate de presă, *CEC a aprobat procesul-verbal privind totalizarea rezultatelor turului doi al alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 15 noiembrie 2020*, Chișinău, 20.11.2020.
- (30) Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, Comunicate de presă, *Au fost confirmate rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 15 noiembrie 2020*, Chișinău, 10.12.2020.
- (31) Comisia Europeană, *Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” 97/C 372/03, 08/Vol. 03, Luxemburg, 9.12.1997.
- (32) Comisia Europeană, *Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene”, C 298, 08/Volumul 05, Luxemburg, 8.12.2006.

- (33) Comisia Europeană, *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, Zece ani de asigurare a respectării normelor antitrust în temeiul Regulamentului nr. 1/2003: realizări și perspective*, COM(2014) 453 final, Bruxelles, 9.07.2014.
- (34) Comisia Europeană, *Ajutoare de stat: Comisia îi cere României să recupereze ajutoarele de stat incompatibile acordate drept despăgubiri ca urmare a anulării unei scheme de ajutoare pentru investiții.*, Comunicat de presă, Bruxelles, 30 martie 2015.
- (35) Comisia Europeană, *Comunicarea Comisiei Modificări aduse Comunicării Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri*, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 256, Luxemburg, 5.8.2015.
- (36) Comisia Europeană, *Politica antitrust: Comisia impune Gazprom obligații menite să permită fluxul liber al gazelor naturale la prețuri competitive pe piețele gazelor naturale din Europa Centrală și de Est*, Comunicat de presă, IP/18/3921, Bruxelles, 24 mai 2018 .
- (37) Comisia Europeană, *Politica antitrust: Comisia amendează Google cu 4.34 miliarde EUR pentru practici ilegale legate de dispozitivele mobile Android având drept scop consolidarea poziției dominante a motorului de căutare Google*, Comunicat de presă IP/18/4581, Bruxelles, 18 iulie 2018.
- (38) Comisia Europeană, *Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2017*, COM(2018) 482 final, Bruxelles, 18.6.2018.
- (39) Comisia Europeană, *Antitrust: Comisia amendează Google cu 1,49 miliarde de euro pentru practici abuzive în materie de publicitate online*, Comunicat de presă IP/19/1770, Bruxelles, 20 martie 2019.
- (40) Comisia Europeană, *Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2019*, COM(2020) 302 final, Bruxelles, 9.7.2020.
- (41) Comisia Europeană, *Comunicare a Comisiei, Cadru temporar pentru evaluarea aspectelor ce țin de normele antitrust referitoare la cooperarea comercială întreprinsă ca răspuns la situațiile de urgență generate de pandemia actuală de COVID-19*, C/2020/3200, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 116I , Luxemburg, 08.04.2020.
- (42) Comisia Europeană, *Comunicare a Comisiei, Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19*, C/2020/1863, în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” OC 91I, Luxemburg, 20.3.2020.
- (43) Comisia Europeană, *Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2020*, COM(2021) 373 final, Bruxelles, 7.7.2021.
- (44) Comisia Europeană, *Concurență: Comisia prezintă contribuția politicii în domeniul concurenței și a revizuirii acesteia la tranziția verde și digitală, precum și la o piață unică rezilientă*, Comunicat de presă IP/21/6101, Bruxelles, 18 noiembrie 2021.
- (45) Comisia Europeană, *Comisia Europeană recomandă Consiliului să confirme perspectiva Ucrainei, a Moldovei și a Georgiei de a deveni membre ale UE și își prezintă avizele privind acordarea statutului de țară candidată*, Comunicat de presă IP/22/3790, Bruxelles, 17 iunie 2022.
- (46) Comisia Europeană, *Aviz privind cererea Moldovei de aderare la UE*, Comunicat de presă, QANDA/22/3801, Bruxelles, 17 iunie 2022.

- (47) Comisia Europeană, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu, *Avizul Comisiei privind cererea de aderare la Uniunea Europeană prezentată de Republica Moldova*, COM/2022/406 final, Bruxelles, 17.6.2022.
- (48) Comisia Europeană, *Regulamentul privind subvențiile străine: intră în vigoare norme care vor asigura caracterul deschis și echitabil al piețelor UE*, Comunicat de presă IP/23/129, Bruxelles, 12 ianuarie 2023.
- (49) Comisia de Fundamentare a Strategiei Naționale de Dezvoltare Economică, *Declarația de la Snagov*, în „Din lucrările Comisiei de la Snagov – martie-iunie 1995”, documentar întocmit de Ioan-Franc Valeriu, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 2000.
- (50) Consiliul European, *Declarația șefilor de stat sau de guvern, reuniți la Versailles, privind agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, 10 martie 2022*, Versailles, 11 martie 2022
- (51) Consiliul European, *Concluziile Consiliului European privind Ucraina, 30 mai 2022*, Comunicat de presă, Bruxelles, 31 mai 2022.
- (52) Consiliul European, Reuniunea Consiliului European (14 și 15 decembrie) – *Concluzii*, EUCO 20/23, Bruxelles, 14-15 decembrie 2023.
- (53) CECA, *Résolution adoptée par les ministres des Affaires étrangères des États membres de la CECA*, Réunion des ministres des affaires étrangères, Messine, 01- 03.06.1955, p. 3
- (54) Commission of the European Communities, *First Report on Competition Policy*, Brussels - Luxembourg, April 1972.
- (55) Commission of the European Communities, Communication from the Commission to the Council, *The Europe agreements and beyond: a strategy to prepare the countries of Central and Eastern Europe for accession*, COM(94) 320 final, Brussels, 13 July 1994.
- (56) Commission of the European Communities, *White Paper - Preparation of the Associated Countries of Central and Eastern Europe for Integration into the Internal Market of the Union*, COM(95) 163 final, Brussels, 03.05.1995.
- (57) Commission of the European Communities, Working Document, *Progress report on the pre-accession strategy with the associated countries of Central and Eastern Europe*. CSE (95) 606 final, Brussels, 27 November 1995.
- (58) Commission of the European Communities, Working Document, *The Single Market in 1995. A report to the European Council*. CSE (95) 2118 final, Brussels, 5 December 1995.
- (59) Commission of the European Communities, *Green Paper on Vertical Restraints in EC Competition Policy*, COM (96) 721 final, Brussels, 22 January 1997.
- (60) Commission publishes its communication *Agenda 2000: For a stronger and wider Europe*, Press release IP/97/660, Strasbourg / Brussels, 16 July 1997.
- (61) Commission of the European Communities, *Agenda 2000 For a stronger and wider Union*, COM (97) 2000 final vol. I, Brussels, 15.07.1997.
- (62) Commission of the European Communities, *Agenda 2000 The challenge of enlargement*, COM (97) 2000 final vol. II, Brussels, 15.07.1997.
- (63) Commission of the European Communities, *Commission Opinion on Romania's application for membership of the European Union*, COM(97) 2003 final, Brussels, 15.07.1997.
- (64) Commission of the European Communities, *Regular report from the Commission on Romania's progress towards accession 1998*, COM (98) 702 final, In “Official Journal of the of the European Union” Supplement 9/98, Luxembourg, 17 December 1998.
- (65) Commission of the European Communities, *White Paper on Modernisation of the Rules Implementing Articles 85 and 86 of the EC Treaty - Commission Programme No 99/027*,

- COM (99) 101 final 28 April 1999, In “Official Journal of the European Communities”, Luxembourg, 28.04.1999.
- (66) Commission of the European Communities, *1999 Regular Report from the Commission on Romania's Progress Towards Accession*, COM (99) 510 final, In “Official Journal of the of the European Union”, Luxembourg, 13 October 1999.
- (67) Commission of the European Communities, *2000 Regular report from the Commission on Romania's progress towards Accession*, COM (2000) 710 final, Brussels, 8.11.2000.
- (68) Commission of the European Communities, *2001 Regular report from the Commission on Romania's progress towards Accession*, SEC(2001) 1753, Brussels, 13.11.2001.
- (69) Commission of the European Communities, *2002 Regular report on Romania's progress towards accession {COM(2002) 700 final}*, SEC(2002) 1409, Brussels, 9.10.2002.
- (70) Commission of the European Communities, *Regular report from the Commission on Romania's progress towards accession 2003*, SEC(2003) 1211 final, Brussels, 5.11.2003.
- (71) Commission of the European Communities, *2004 Regular Report on Romania's progress towards accession {COM(2004) 657 final}*, SEC(2004) 1200, Brussels, 6.10.2004.
- (72) Consiliul Concurenței, *Raport anual 2003*, București, 2003.
- (73) Consiliul Concurenței România, *Raport anual 2007 – Sinteză*, București, 2007.
- (74) Consiliul Concurenței România, *Raport anual 2008 – Sinteză*, București, 2008.
- (75) Consiliul Concurenței România, *Raport anual 2022 - Sinteză*, București, 20.03.2023.
- (76) Council of the European Union, *Presidency Conclusions - Seville, 21 and 22 June 2002*, 13463/02, POLGEN 52, Brussels, 24 October 2002.
- (77) Council of the European Union, *Brussels European Council 16/17 December 2004- Presidency Conclusions*, 16238/04, Brussels, 17 December 2004.
- (78) Council of the European Union, *Brussels European Council 17 and 18 June 2004- Presidency Conclusions*, D/04/210679/04, Brussels, 18 June 2004.
- (79) Council of the European Union, *Presidency Conclusions of the Brussels European Council (19/20 June 2008)*, Brussels, 20 June 2008.
- (80) Council of the European Union, *Presidency Conclusions of the Brussels European Council (19/20 March 2009)*, Brussels, 20 March 2009.
- (81) Council of the European Union, *Joint Declaration of the Prague Eastern Partnership Summit, Prague, 7 May 2009*, 8435/09, Presse 78, Brussels, 7 May 2009.
- (82) Council of the European Union, *Joint Declaration of the Eastern Partnership Summit, Warsaw, 29-30 September 2011*, 14983/11, Presse 341, Warsaw, 30 September 2011.
- (83) Council of the European Union, *Joint Declaration of the Eastern Partnership Summit, Vilnius, 28-29, November 2013 Eastern Partnership: the way ahead*, 17130/13, Presse 516, Vilnius, 29 November 2013.
- (84) Council of the European Union, *Council Conclusions*, 6280/18 COEST 37, Brussels, 26 February 2018.
- (85) Council of the European Union, *EU adopts package of sanctions in response to Russian recognition of the non-government controlled areas of the Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine and sending of troops into the region*, Press release, Brussels, 23 February 2022.
- (86) Consiliul Concurenței, *Comunicat de presă, Înțelegeri de cartel pe piața produselor chimice*, Chișinău, 02.04.2021.
- (87) Consiliul Concurenței, *Consiliul Concurenței a amendat șase companii petroliere cu peste 480 milioane de lei pentru acord anticoncurențial*, Comunicat de presă, Chișinău, 3.07.2024.

- (88) Court of First Instance, *Judgment of the Court of First Instance of 6 July 2000, in Case T-62/98: Volkswagen AG v Commission of the European Communities*, Press Release No 50/00, Luxembourg, 6 July 2000.
- (89) Court of First Instance, *Judgment of the Court of First Instance in Cases T-209/01 and T-210/01 Honeywell v Commission and General Electric v Commission*, Press Release No 109/05, Luxembourg, 14 December 2005.
- (90) European Bank for Reconstruction and Development, *Transition Report 2012 - Integration Across Borders*, London, 2012.
- (91) European Council, European Council in Copenhagen, *Conclusions of the Presidency*, SN 180/1/93 REV 1, 21-22 June 1993.
- (92) European Council, European Council Meeting in Essen, *Conclusions of the Presidency*, 9-10 December 1994.
- (93) European Council, European Council in Madrid, *Conclusions of the Presidency*, Madrid, 15-16 December 1995.
- (94) European Council, Luxembourg European Council (12 and 13 December 1997), *Presidency Conclusions*, SN400/97, 13-12 December 1997.
- (95) EU/European Council, Helsinki European Council 10 – 11 December 1999 – *Presidency Conclusions*, Helsinki, December 1999.
- (96) European Commission, *Commission Notice on the non-imposition or reduction of fines in cartel cases*, In “Official Journal of the European Communities” C 207, Luxembourg, 18 July 1996.
- (97) European Commission, *Commission decision of January 1998 against Volkswagen is confirmed by the European Court of First Instance*, Press release Ip/00/725, Brussels, 06 July 2000.
- (98) European Commission, *XXIX-th Report on Competition policy 1999 — SEC(2000) 720 Final*, Brussels, 2000.
- (99) European Commission, *The Commission prohibits GE’s acquisition of Honeywellse*, IP /01/939, Brussels, 3 July 2001.
- (100) European Commission, *Commission concludes on Microsoft investigation, imposes conduct remedies and a fine*, Press Release IP/04/382, Brussels, 24 March 2004
- (101) European Commission, *European Neighbourhood Policy: the first Action Plans*, Press release IP/04/1453, Brussels, 09 December 2004.
- (102) European Commission, *EU-Moldova European Neighbourhood Policy Action Plan*, Brussels, 22 February 2005.
- (103) European Commission, *Antitrust: Commission fines Telefónica over €151 million for over five years of unfair prices in the Spanish broadband market*, Press release, IP/07/1011, Brussels, 4 July 2007.
- (104) European Commission, *The Court of First Instance essentially upholds the Commission’s decision finding that Microsoft abused its dominant position*, CJE/Press Release No 63/07, 17 September 2007.
- (105) European Commission, *Communication from the Commission to the European Parliament and the Council Eastern Partnership {SEC(2008) 2974}*, COM(2008) 823 final, Brussels, 3.12.2008
- (106) European Commission, *Antitrust: Commission opens proceedings against Gazprom*, Press release, IP/12/937, Brussels, 4 September 2012.

- (107) European Commission, *Summary of Commission Decision of 6 March 2013 relating to a proceeding on the imposition of a fine pursuant to Article 23(2)© of Council Regulation (EC) No 1/2003 for failure to comply with a commitment made binding by a Commission decision pursuant to Article 9 of Council Regulation (EC) No 1/2003 (Case COMP/39.530 — Microsoft (Tying))*, in “Official Journal of the European Union” 2013/C 120/06, Luxembourg, 26.4.2013
- (108) European Commission, High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, *Joint Staff Working Document: Implementation of the European Neighbourhood Policy in Ukraine Progress in 2013 and recommendations for action*, Accompanying the document *Joint Communication to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Neighbourhood at the Crossroads: Implementation of the European Neighbourhood Policy in 2013*, SWD(2014) 96 final, Brussels, 27.3.2014.
- (109) European Commission, High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, *Joint Staff Working Document: Implementation of the European Neighbourhood Policy in the Republic of Moldova Progress in 2014 and recommendations for actions*, SWD(2015) 69 final, Brussels, 25.3.2015.
- (110) European Commission, *Antitrust: Commission sends Statement of Objections to Gazprom for alleged abuse of dominance on Central and Eastern European gas supply markets*, Press release, IP/15/4828, Brussels, 22 April 2015.
- (111) European Commission, *Antitrust: Commission fines truck producers € 2.93 billion for participating in a cartel*, Press Release, IP/16/2582, Brussels, 19 July 2016.
- (112) European Commission, *Full entry into force of the Association Agreement between the European Union and the Republic of Moldova*, Press Release IP/16/2368, Brussels, 1 July 2016
- (113) European Commission, *State aid: Ireland gave illegal tax benefits to Apple worth up to €13 billion*, Brussels, Press release IP/16/2923, 30 August 2016.
- (114) European Commission, *Statement by Commissioner Vestager on state aid decision that Ireland’s tax benefits for Apple were illegal*, Statement/16/2926, Brussels, 30 August 2016.
- (115) European Commission, *State aid: Commission finds Luxembourg gave illegal tax benefits to Amazon worth around €250 million*, Press release, IP/17/3701, 17 October 2017, Brussels
- (116) European Commission, *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on Implementation of Free Trade Agreements 1 January 2016 - 31 December 2016*, COM(2017) 654 final, Brussels, 9.11.2017.
- (117) European Commission, *Antitrust: Commission invites comments on Gazprom commitments concerning Central and Eastern European gas markets*, Press Release, IP/ 17/555, Brussels, 13 March 2017.
- (118) European Commission, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, *Joint Staff Working Document: Association Implementation Report on Moldova*, SWD(2018) 94 final, Brussels, 3.4.2018.
- (119) European Commission, *State aid: Commission refers Romania to Court for failure to recover illegal aid worth up to €92 million*, Press release, Brussels, 7 December 2018.
- (120) European Commission, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, *Joint Staff Working Document: Association Implementation Report on Moldova*, SWD(2019) 325 final, Brussels, 11.9.2019.

- (121) European Commission, *Antitrust: Commission publishes report on implementation of Damages Directive*, Press release, Brussels, IP/20/2413, Brussels, 14 December 2020.
- (122) European Commission, *Ex-post evaluation of the implementation of the Deep and Comprehensive Free Trade Areas between the EU and its Member States and Georgia and Moldova*, Inception Report Draft, Prepared by CEPS, Brussels, 19 April 2021.
- (123) European Commission, *State aid: Commission opens in-depth investigation into €190 million Romanian support measures in favour of TAROM*, Press release IP/21/3461, Brussels, 5 July 2021.
- (124) European Commission, *Mission Staff Working Document Accompanying the document - Report from the Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Report on Competition Policy 2020*, COM(2021) 373 final, Brussels, 7 July 2021.
- (125) European Commission, *Antitrust: Commission fines car manufacturers €875 million for restricting competition in emission cleaning for new diesel passenger cars*, Press release, Brussels, 8 July 2021.
- (126) European Commission, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, *Joint Staff Working Document - Association Implementation Report on the Republic of Moldova*, SWD(2021) 295 final, Brussels, 13.10.2021.
- (127) European Commission, *Competition: Commission publishes findings of evaluation of Market Definition Notice*, Press release IP/21/3585, Brussels, 12 July 2021.
- (128) European Commission, *State aid: Commission sets out future of Temporary Framework to support economic recovery in context of coronavirus outbreak*, Press release IP/21/6092, Brussels, 18 November 2021.
- (129) European Commission, *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, A competition policy fit for new challenges*, COM(2021)713, Brussels, 18/11/2021.
- (130) European Commission, *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on foreign subsidies distorting the internal market*, COM(2021) 223 final, 2021/0114 (COD), Brussels, 5.5.2021.
- (131) European Commission, Commission Staff Working Document, *Analytical Report following the Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council Commission Opinion on the Republic of Moldova's application for membership of the European Union* (SWD(2023)0032 final), Brussels, 1.2.2023.
- (132) European Commission, *Commission Staff Working Document Republic of Moldova 2023 Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2023 Communication on EU Enlargement policy*, SWD(2023) 698 final, Brussels, 8.11.2023.
- (133) European Parliament, *P6_TA(2004)0111 European Parliament resolution on Romania's progress towards accession (COM(2004)0657 — C6-0151/2004 — 2004/2184(INI))* In "Official Journal of the European Union", C 226 E/356, Luxembourg, 15.9.2005.
- (134) European Parliament, *Grant EU candidate status to Ukraine and Moldova without delay, MEPs demand*, Press Releases, Plenary Session, AFET, Strasbourg, 23.06.2022.
- (135) European Parliament, *P9_TA(2023)0357 European Parliament resolution of 5 October 2023 on taking stock of Moldova's path to the EU (2023/2838(RSP))*, Strasbourg, 5 October 2023

- (136) European External Action Service, *European Union confirms reduction of financial support due to deterioration of rule of law and democracy in Moldova*, Press releases, Chisinau, 27.11.2018
- (137) International Bank for Reconstruction and Development and International Finance Corporation, “Country Partnership Strategy for Romania for the Period FY06–FY09,” 2006, Report No 36147-RO, Washington, D.C., 16 May 2006.
- (138) General Court of the European Union, *Judgment in Case T-612/17 Google and Alphabet v Commission (Google Shopping)*, Press Release No 197/21, Luxembourg, 10 November 2021.
- (139) General Court of the European Union, *Judgment in Cases T-816/17 Luxembourg v Commission and T-318/18 Amazon EU Sàrl and Amazon.com, Inc. v Commission*, Press Release No 79/21, Luxembourg, 12 May 2021.
- (140) Parlamentul European, *Punerea în aplicare a Acordului de asociere UE-Moldova, Rezoluția Parlamentului European din 14 noiembrie 2018 referitoare la punerea în aplicare a Acordului de asociere UE-Moldova (2017/2281(INI))*, P8_TA(2018)0458, Strasbourg, 14 noiembrie 2018
- (141) Parlamentul European, *Criza politică din Moldova ca urmare a invalidării alegerilor locale de la Chișinău, Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2018 referitoare la criza politică din Moldova ca urmare a invalidării alegerilor locale de la Chișinău (2018/2783(RSP))*, P8_TA(2018)0303, Strasbourg, 5 iulie 2018.
- (142) Președinția Republicii Moldova, Comunicate de presă, *Președinta Maia Sandu a semnat cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană*, Chișinău, 03 Martie 2022.
- (143) Von der Leyen, Ursula, *Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024 - „O Uniune mai ambițioasă. Programul meu pentru Europa”*, Declarație de deschidere în sesiunea plenară a Parlamentului European, Strasbourg, 16 iulie 2019.
- (144) Von der Leyen, Ursula, Președintele Comisiei Europene, *Scrisoare de misiune către Margrethe Vestager, vicepreședinte executiv pentru o Europă pregătită pentru era digitală și comisar pentru concurență*, Comisia Europeană, Bruxelles, 1 decembrie 2019.

6. Discursuri și interviuri

- (145) Government of Canada, Competition Bureau Canada, *Remarks by Commissioner of Competition Matthew Boswell*, Canadian Bar Association Competition Law Spring Conference 2019, May 7, 2019 Toronto, Ontario.
- (146) Președinția Republicii Moldova, Discursuri și mesaje, *Declarația Președintei Maia Sandu cu ocazia semnării cererii de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană*, Chișinău, 03 Martie 2022.
- (147) Vestager, Margrethe, *Defining markets in a new age*, Speech at Chillin’ Competition Conference, Brussels, 9 December 2019.

III. LUCRĂRI GENERALE

- (1) Altarozzi, Giordano, Biagini, A., Sigmirean, Cornel, & Dumitru, E., *Istoria României contemporane*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu Mureș, 2012.
- (2) Bărbulescu, Iordan Gheorghe, *Uniunea Europeană: politicile extinderii*, Tritonic, București, 2006
- (3) Bărbulescu, Iordan Gheorghe, *Noua Europă: Identitate și model european*, vol.1., Polirom, Iași, 2015

- (4) Bukharin, Nikolai I., *Imperialism and World Economy*, International Publishers, 1929, *online version*, Marxists Internet Archive, 2001.
- (5) Burakowski, Adam (et.al), *1989 Toama Națiunilor*, Polirom, București, 2003
- (6) Citiriga, Daniel, *Romanian Cultural Perceptions of Central Europe*, in “The Balkans-Languages, History, Culture”, vol. IV, Ivis Press, Veliko Tarnovo, 2015, p. 131-136.
- (7) Citiriga, Daniel, *Romanian Elites as Makers of central Europe Concept*, in “Elites and South-East european Culture”, (ed.) Iulian Boldea, Cornel Sigmirean, Edizioni Nuova Cultura, Roma, 2015, p. 299-308.
- (8) Cliveti, Gheorghe, *Romanian and European diplomacy*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012.
- (9) Costea, Simion, *Ideea europeană și interesele statelor / The European Issue and the States’ Interests*, Cluj Napoca, Napoca Star, 2005.
- (10) Costea, Simion, *România și Proiectul Briand de Uniune Europeană, /Romania and the Briand Project of European Union*, Petru Maior University Press, Targu-Mureș, 2004.
- (11) Costea, Simion (Coord.), *For a Stronger and Wider European Union*, Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005.
- (12) Davies, Norman, *Europe A History*, Pimlico, London, 1997.
- (13) Hitchins, Keith, *România 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 1993.
- (14) Ghitta, Ovidiu, Augustin, *Istoria ca datorie. Omagiu academicianului Ioan-Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 de ani* (în colaborare cu Ioan Bolovan), Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 1082 p., ISBN 978-973-7784-98-8, 2015.
- (15) Laffont, Jean-Jacques, & Tirole, Jean, *Competition in telecommunications*, The MIT Press, Cambridge (Mass), 2000.
- (16) Milberg, William, *Trade and Competition Policy, Department of Economics*, New School of Economics, New York, 2002.
- (17) Natea Mihaela Daciana, *EU political projects in Eastern Europe. Impact on intellectual property*, Studia Universitatis Petru Maior, Series Oeconomica, Târgu Mureș, 2018.
- (18) Onișoru, Gheorghe, *À la frontière orientale de l’Union européenne: la Roumanie, facteur de stabilité*, Paris, Université Panthéon-Assas, Centre Thucydide, vol. XXI, 2020, pp. 400-414.
- (19) Păun Nicolae, Loth Wilfried, *Disintegration and Integration in East-Central Europe 1919 post-1989*, Nomos, Baden-Baden, 2014.
- (20) Păun, Nicolae, *The Role of Romanian Economic Elites in the Process of Modernisation, Development and Europeanisation. Historical Dimension & Contemporary Perspective*, “ASOS”, Dokuz Eylul Universitesi Sosyal Bilimler Enstitusu Dergisi/DEU Journal of GSSS, Vol.12, Nr. 2, 2010
- (21) Păun, Nicolae, *2000 and the Enlargement of the European Union: A View from Romania, Proceedings of the South Eastern Europe and EU Enlargement conference*, 16-18 septembrie 2001, EFES, (Eds.) David Phinnemore and Peter Siani Davies, 2002, pp. 134-145.
- (22) Pelkmans, Jacques, *European Integration Methods and Economic Analysis*, 3rd ed., Pearson Education Limited, Essex, 2006.
- (23) Philips, Louis, *Competition policy: a game-theoretic perspective*, Cambridge University Press, Cambridge, 1995.
- (24) Pop, Ioan-Aurel, & Bolovan, Ioan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*, Editura Litera, 2018.
- (25) Popovici, Vlad, & Pál, Judit, (Eds.) *Elites and Politics in Central and Eastern Europe (1848–1918)*, Peter Lang Edition, e-book, 2014.

- (26) Purici, Ștefan, (în colaborare cu Harieta Mareci, Crina-Cristina Capota, Vasile Vese), *Frontiers and Identities: an Approach to the Last Fifteen Years of Romanian Historiography, in Frontiers and Identities: Exploring the Research Area*, Edizioni Plus – Pisa University Press, Pisa, 2006, pp. 175-208.
- (27) Pușcaș, Vasile, *Negociind cu Uniunea Europeană*, Editura Economica, București, 2003.
- (28) Rogojanu, Dumitru-Cătălin, *Teoria complexului regional de securitate: complexul de securitate european*, Lumen, Iași, 2007.
- (29) Šišková, Naděžda (ed.), *From Eastern Partnership to the Association: A Legal and Political Analysis*, Cambridge Scholars Publishing, 2014.
- (30) Sigmirean, Cornel, & Boldea, Iulian (coord.), *Elites and the South-East European Culture*, Edizioni Nuova Cultura, Roma, Italia, 2015.
- (31) Sigmirean, Cornel, Boldea, Iulian, & Costea, Simion (coord.), *Culture, Elites and European Integration/Culture, Elites et intégration européenne*, vol. III - *History*, Editions Prodifmultimedia, Paris, 2011.
- (32) Sigmirean, Cornel, Boldea, Iulian, & Costea, Simion (coord.), *Culture, Elites and European Integration*, vol. IV – *International Relation and European Union Interdisciplinary Studies*, Editions Prodifmultimedia, Paris, 2011.
- (33) Teodor, Corina, *Keith Hitchins și pasiunea unei vieți: istoria României*, în „Studia Universitatis Petru Maior”, seria Historia, Tîrgu Mureș, 4, 2004, pp. 232-243.
- (34) Teodor, Corina, *Din istoria lecturii: un bilanț al cercetărilor din ultimele decenii*, vol. *Perspectives on European Integration between Tradition and Modernity*, (coord.) Iulian Boldea, Cornel Sigmirean și Simion Costea, Tîrgu Mureș, Editura Universității Petru Maior, 2011, pp. 862-867.
- (35) Tismaneanu, Vladimir, Antohi, Sorin, (coord.) *Between Past and Future: The Revolutions of 1989 and Their Aftermath*, Central European University Press, Budapest, 2000.
- (36) Viscusi, W. Kip., Vernon, John Mitcham, & Harrington, Joseph, Emmett, *Economics of Regulation and Antitrust*, MIT Press, 1995.
- (37) Vlad, Laurențiu, *Istории românești ale ideii de Europa, secolele XVII-XXI (imagini, note reflecții)*, Editura Institutul European, Iași, 2021.
- (38) Loth, Wilfried, *Building Europe: A History of European Unification*, Walter de Gruyter GmbH, Berlin, 2015.
- (39) Zaharciuc, Petronel, *Istoria ca pasiune. Studii oferite profesorului Alexandru-Florin Platon la împlinirea a 65 de ani*, (editori) Petronel Zahariuc, Laurențiu Rădvan, și Liviu Pilat, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2022.

IV. LUCRĂRI SPECIALE

a. Monografii și volume

- (40) Balan, Aliona, *A historical overview of competition policy in the context of the European integration of the Republic of Moldova*, In vol. “Resilient Multicultural Societies in the Face of Hybrid Threats”, coord. Natea Mihaela Daciana, Lucian Săcălean, Zaharagiu Buta Veronica, & Simion Costea, EIKON, București, 2025.
- (41) Baskoy, Tuna, *The Political Economy of European Union Competition Policy. A Case Study of the Telecommunications Industry*, Taylor & Francis e-Library, 2008.
- (42) Best, Heinrich, Lengyel, György & Verzichelli, Luca Best, *The Europe of Elites A Study into the Europeaness of Europe's Political and Economic Elites*, Oxford University Press, Oxford, 2012.

- (43) Bradford, Anu & Buthe, Tim, *Antitrust provisions in PTAs, Competition policy and free trade*, Cambridge University Press, Cambridge Books Online, 2016.
- (44) Cini, Michelle & McGowan, Lee, *Competition Policy in the European Union*, The European Union Series, St. Martin's Press, New York, 1998.
- (45) Cini, Michelle & McGowan, Lee, *Competition Policy in the European Union*, The European Union Series, 2nd ed., Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2008.
- (46) Cini, Michelle & McGowan, Lee, *Competition Policy in the European Union* The European Union Series, 2nd ed., Macmillan Education UK, 2009.
- (47) Costea, Simion, Labori, Michel, *Le Management des Politiques de l'Union Européenne/ The Management of EU Policies*, Ed. Prodifmultimedia, Paris, 2011.
- (48) Costea, Simion; Costea, Maria (coord.), *Integrarea României în UE: provocări și perspective/ Romania's Accession to the EU: Challenges and Perspectives*, Iași, European Institute, 2007.
- (49) Costea, Maria (ed.), *Diplomatia Romaniei si geopolitica europeana / Romania's Diplomacy and the European Geopolitics*, Iasi, Institutul European, 2019.
- (50) Costea, Maria, Costea, Simion (eds.), *Diplomație și actori geopolitici în epoca interdependenței complexe / Diplomacy and geopolitical actors in the age of complex interdependence*, Cluj-Napoca, Ed. Napoca Star, 2021.
- (51) Erhard, Ludwig, *Prosperity Through Competition*, Frederick A. Praeger Inc., New York, 1958.
- (52) European Commission, *Factsheet - List of Member State Measures approved under Articles 107(2)b, 107(3)b and 107(3)c TFEU and under the State Aid Temporary Framework English*, Brussels, March 2021.
- (53) Georgescu, Florin, *Capitalul în România postcomunistă*, vol. 1, Editura Academiei Române, București, 2018.
- (54) Gerber, David J., *Law and Competition in Twentieth Century Europe - Protecting Prometheus*, Oxford University Press Inc., New York, 1998.
- (55) Fingleton, John, *Competition policy and the transformation of Central Europe*, Centre for Economic Policy Research, London, 1996.
- (56) Guidi, Matia, *Competition Policy Enforcement in EU Member States: what is Independence for?*, European administrative governance, Palgrave Macmillan, London, 2016.
- (57) Heidbreder, Eva G., *Collaborative innovation and governance capacity*, In Lodge, Martin & Wegrich, Kai (eds.), *The Problem-solving Capacity of the Modern State: Governance Challenges and Administrative Capacity*, Oxford University Press, Oxford, 2014.
- (58) Hylton, Keith N., *Antitrust law and economics*, In *Encyclopedia of Law and Economics*, 2nd ed., vol. 4, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2010.
- (59) Ingraham, Patricia W., Philip G. Joyce, Donahue, Amy Kneeder, *Government Performance: Why Management Matters*, John Hopkins University Press, Baltimore, 2003.
- (60) Jovanovic, Miroslav, N., *The Economics of European Integration*, Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham (UK) and Northampton (MA USA), 2005.
- (61) Lane, David, & Ross, Cameron, *The Transition from Communism to Capitalism, Ruling Elites from Gorbachev to Yeltsin*, 1st ed., St.Martin's Press, New York, 1999.
- (62) McGowan, Lee, *The Antitrust Revolution in Europe. Exploring the European Commission's Cartel Policy*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham (UK) and Northampton (MA, USA), 2010.

- (63) Monti, Giorgio, *European Commission Competition Law*, Cambridge University Press, New York (USA), 2007.
- (64) Motta, Massimo, *Competition policy: theory and practice*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009.
- (65) Natea, Mihalea Daciana, Costea, Simion, & Costea, Maria, *EU Security and Multicultural Societies: Dealing with a Russian Empire Revival*, L'Harmattan, Paris, 2024.
- (66) Papadopoulos, Anestis S., *The international dimension of EU competition law and policy*, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
- (67) Pressman, Jeffrey, & Wildavsky, Aaron, *Implementation*, The University of California Press, Berkeley, 1973.
- (68) Semenova, Elena, Edinger, Michael, & Best, Heinrich (eds), *Parliamentary Elites in Central and Eastern Europe: Recruitment and Representation*, Routledge, Oxon, 2014.
- (69) Sigmirean, Cornel, *Istoria elitelor. Perspective istoriografice*, în vol. „Conferinței internaționale Statutul istoriei și al istoricilor în contemporaneitate”, coord. Gabriel Moisa, Oradea, 2003, p. 103-105.
- (70) Vives, Xavier (ed.), *Competition Policy in the EU: Fifty Years on from the Treaty of Rome*, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- (71) Wigger, Angela, *Competition for Competitiveness: The Politics of the Transformation of the EU Competition Regime*, PhD Thesis, 2008.
- b. Articole și studii
- (72) Balan, Aliona, *European integration as a historical desideratum of the elites in the Central and Eastern European states*, In „L'Europe Unie”, no 16, 2020, pp. 50-59.
- (73) Balan, Aliona, *EU Competition Policy and the European Integration of the Countries of Central and Eastern Europe that Acceded to the European Union*, In „L'Europe Unie” no 18, 2021, pp. 42-50.
- (74) Bolos Mihaela Daciana, *Trademarks Applications in Romania Before and After Joining the EU*, In “Globalization and Higher Education in Economics and Business Administration”, 2011, pp. 287-289.
- (75) Bolos Mihaela Daciana, *IP rights protection and international trade*, In “Procedia Economics and Finance”, no 3 2012, ISSN 2212-5671, pp. 908-913.
- (76) Brezezinski, Carolyn, *Competition and Antitrust Law in Central Europe: Poland, the Czech Republic, Slovakia, and Hungary*, In “Michigan Journal of International Law”, vol. 15, issue 4, 1994, p. 1129-1178.
- (77) Cebotari, Svetlana, *Securitate și Geopolitică: Republica Moldova în contextul intereselor Federației Ruse*, în „Revista Militară”, nr. 1/15, 2016.
- (78) Chonkov, B. Y. & Schmitz, F. N., *Public private partnerships in Bulgarien*, In “Osteuropa Recht”, vol. 48, no 3, 2002, pp. 229–230.
- (79) Costea, Maria, & Costea, Simion, *Ukraine between EU and the Eurasian Regional Project in 2013*, In “Transylvanian Review” vol. XXIV, Supplement no 1, 2015.
- (80) Costea, Simion, *The EU Perspective for the Republic of Moldova and the EU Political Message in 2011*, In “Studia Universitatis Petru Maior Historia” (Targu-Mures), no 11, 2011, p.303-313.
- (81) Dimitrova, Antoaneta, *Enlargement, Institution-Building and the EU's Administrative Capacity Requirement*, In “West European Politics”, vol. 25, no 4, 2002.
- (82) Dobrescu, Caius, *Aristocracy as conversational politeness: post-stalinist literary criticism and the cultural heritage of Romania's traditional elites*, In “Elites and the South-East

- European Culture”, coord. Cornel Sigmirean & Iulian Boldea, Edizioni Nuova Cultura, Roma, Italia, 2015.
- (83) Ehlermann, Claus-Dieter, *The contribution of EC competition policy to the single market*, In “Common Market Law Review”, vol. 29, no 257–82, 1992.
  - (84) Einar, Hope, *Competition policy analysis*, Taylor and Francis, Hoboken, 2002.
  - (85) Elbasani, Arolda, *EU Administrative Conditionality and Domestic Downloading: The Limits of Europeanization in Challenging Contexts*, In “The Transformative Power of Europe”, KFG Working Paper Series, no 2, Free University Berlin, July 2009.
  - (86) Emerson, Michael, *An Introduction to the Association Agreements between the EU and Georgia, Moldova and Ukraine*, Centre for European Policy Studies, ISBN 978-94-6138-000-0, Brussels, 2015
  - (87) Engelbrekt, Kjell, *The Impact of Enlargement on Institutional Integrity in Central and Eastern Europe*, In “Perspectives on European Politics and Society”, vol. 10, no 2, 2009, p. 167-180.
  - (88) Fox, Eleanor M., *Antitrust and Regulatory Federalism*, In “N.Y.U. Law Review”, vol. 75, no 1781, December 2000.
  - (89) Gadas, Richard, Koch, Oliver, Parplies, Kay & Beuve-Mery, Hubert, *Even „low-cost” monopolies can harm consumers*, In “Competition Policy Newsletter”, issue 2007-3, p. 65
  - (90) Georgieva, Kristalina, Díez, Federico J., Duval, Romain, & Schwarz, Daniel, *Rising Market Power—A Threat to the Recovery?*, In IMFBlog, International Monetary Fund, March 15, 2021, disponibil la: <https://blogs.imf.org/2021/03/15/rising-market-power-a-threat-to-the-recovery/>
  - (91) Gherasimov, Cristina, *Political Elite Renewal in Georgia, Moldova and Ukraine*, Research Paper, Russia and Eurasia Programme, Chatham House, London, May 2019.
  - (92) Glenn, John, K. *From Nation-States to Member States: Accession Negotiations as an Instrument of Europeanization*, In “Comparative European Politics”, 3/28, 2004.
  - (93) Gligorov, Vladimir, & Landesmann, Michael, *The Ukrainian Crisis: Security Issues and Political-Economic Challenges*, In “The Vienna Institute for International Economic Studies”, 01 June, 2015.
  - (94) Goetz, Klaus H., & Wollmann, Hellmut, *A four-country comparison*, In “Journal of European Public Policy”, 8/6, December 2001, p. 864-887.
  - (95) Grabbe, Heather, *How does Europeanization affect CEE governance? Conditionality, diffusion and diversity*, In “Journal of European Public Policy”, vol. 8, no 6, 2001, p. 1013-1031.
  - (96) Kovacic, William, E., *Getting Started: Creating New Competition Policy Institutions in Transition Economies*, In “Brooklyn Journal of International Law”, vol. 23, no 403, Brooklyn, Brooklyn Law School, 1997.
  - (97) Le Meur, Jean-Christian, Gurpegui Iratxe, *Margin squeeze in the Spanish broadband market: a rational and profitable strategy*, In “Competition Policy Newsletter”, no 3, 2007.
  - (98) Lysen, Goran, *The Joint Declaration by the EEC and the CMEA*, in “North Carolina Journal of International Law”, vol. 14, no 3, 1989, p. 369-390.
  - (99) Moxon - Browne, Edward, *Administrative capacity in the European Union: How high can we jump?*, Centre for European Studies, University of Limerick, Limerick, 2002.
  - (100) Neues, Klaus, *The European Commission’s First Major Antitrust Decision (Grundig—Consten)*, In “The Business Lawyer”, vol. 20, no 2, 1965.

- (101) Natea Mihaela Daciana, *EU political projects in Eastern Europe. Impact on intellectual property*, In “Studia Universitatis Petru Maior, Series Oeconomica”, 2018.
- (102) Natea Mihaela Daciana, *IP rights and political reconstruction in the '90*, In “Studia Universitatis Petru Maior Historia”, 2018.
- (103) Onofrei, Mihaela & Lupu, Dan, *The dimension of public administration in Central and Eastern European countries in the current financial crisis*, In “Transylvanian Review of Administrative Sciences”, 29E, 2010.
- (104) Papadimitriou, Dimitris, *The EU's strategy in the post-communist Balkans*, In “Southeast European and Black Sea Studies”, vol. 1, no 3, 2001, p. 69-94.
- (105) Papadimitriou, Dimitris & Gateva, Eli, *Between Enlargement-Led Europeanisation and Balkan Exceptionalism: Bulgaria's and Romania's Entry into the European Union*, In “Perspectives on European Politics and Society”, vol. 10, no 2, 2009, p. 153-154.
- (106) Papadimitriou, Dimitris & Phinnemore, David, *Europeanization, Conditionality and Domestic Change: The Twinning Exercise and Administrative Reform in Romania*, In JCMS, vol. 42. no 3, 2004, p. 619-639.
- (107) Parlamentul European, *Dezvoltarea istorică a integrării europene*, Fișe descriptive despre Uniunea Europeană, PE 618.969, 18/06/2018.
- (108) Parlamentul European, *Politica în domeniul concurenței*, Fișe descriptive despre Uniunea Europeană, Bruxelles, Parlamentul European, 04/2019.
- (109) Parlamentul European, *Politica în domeniul concurenței*, Fișe descriptive despre Uniunea Europeană, Bruxelles, Parlamentul European, 10/2021.
- (110) Pelkmans, Jacques, Gros, Daniel & Ferrer, Jorge Núñez, *Long-Run Economic Aspects of the European Union's Eastern Enlargement*, Working Documents W 109, WRR Scientific Council for Government Policy, The Hague, September 2000.
- (111) Prohnițchi, Elena, *Vectorul european al Republicii Moldova la confluența intereselor externe ale României, Ucrainei și Rusiei*, în „Moldova și integrarea europeană. Colaborarea în cadrul Pactului de Stabilitate”, Institutul de Politici Publice, 2002.
- (112) Riley, Geoff, *European Union Competition Policy Case Study, European Competition Policy and the Single European Market*, 2003, Tutor2u Limited, West Yorkshire, 2003.
- (113) Sigmirean, Cornel, *Căderea comunismului și fenomenul publicitar (Anii 1990-1991)*, în „Studia Universitatis. Pentru Maior. Historia”, Tîrgu Mureș, 1/2015, p. 99-120.
- (114) Sigmirean, Cornel, *Elita Românilor din Transilvania la 1918: Educație, Proiecte și Opțiuni Politice*, în „Anuarul Institutului de Istorie «G. Barițiu». Series Historica”, Supliment 1, 2016, p. 181-205.
- (115) Sigmirean, Cornel, *Teoria elitelor* (note de curs), Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș, 2018 - 2019.
- (116) Szczepański, Marcin, *EU competition policy, Key to a fair single market - In-Depth Analysis*, European Parliamentary Research Service, PE 642.209, Brussels, October 2019.
- (117) Tibil, George, *Conflictul elitelor și instabilitatea politică în evoluția modernă și contemporană a României*, în „Revista Polis”, nr. 4, 1995.
- (118) Van Elsuwege, Peter, Chamon, Merijn, *The meaning of “association” under EU law - A study on the law and practice of EU association agreements*, A Study, European Parliament, Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, Brussels, 2019.
- (119) Warloutzet, Laurent, *The rise of European competition policy, 1950–1991: A cross-disciplinary survey of a contested policy sphere*, EUI-RSCAS Working Papers 80, European

University Institute (EUI), Robert Schuman Centre of Advanced Studies (RSCAS), Florence, 2010.

- (120) Wolczuk Kataryna, *The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine: a comparative perspective*, Study Requested by the AFET committee, Directorate General for External Policies of the Union Policy Department for External Relations, PE 603.879, September 2018.

Articole de presă

- (121) Benea, Radu, *ANPC - o agenție care excelează prin inactivitate*, Radio Europa Liberă Moldova, 01 februarie 2011
- (122) Druc, Mircea, *Războiul din Transnistria a izbucnit din banala motivație mafiot-economică*, în „Ziarul Adevarul Moldova”, Chișinău, 3 martie 2015
- (123) European Commission, *Commission en direct*, No 3, Bruxelles, Avril-Mai 2013
- (124) Ghira, Andrada, *Grindeanu: Comisia Europeană a aprobat astăzi ajutorul de restructurare TAROM*, Economica.net, București, 29 aprilie 2024
- (125) Herszenhorn, David M., *Typhoon Trump blows G7 off course*, June 10, 2018, Politico.eu
- (126) Rusu, Florin, *UE a obținut de la Gazprom concesiile pe tema prețurilor și exportului de gaze pentru statele din Europa Centrală și de Est, mai puțin România*, Profit.ro, București, 21 martie 2017
- (127) Stolton, Samuel, *Vestager the digital chief in name, but Goulard in practice*, EURACTIV.com, 11 September 2019
- (128) Stam, Claire, *Digital giants are 'adversaries of the state', says Le Maire*, EURACTIV.fr, 5 November 2020
- (129) Thorbjorn, Jagland, *Bring Moldova Back From the Brink*, Opinion, New York Times, 10 August 2015
- (130) Vucheva, Elitsa, *Moldova Action Plan endorsed*, Euobserver, Brussels, 22 February 2005
- (131) *** *Renault: MOU on Purchase of DACIA*, Automotive Intelligence, Press release, Paris, 7 January 1999
- (132) *** *Vitamin cartel fined for price fixing*, The Guardian, 21 November 2001
- (133) *** *ECJ:GE/Honeywell merger ban stands, but Commission made errors*, EURACTIVE, Bruxelles, 14 December 2005
- (134) *** *New fine against rail cartel*, Deutsche Welle, July 23, 2013
- (135) *** *Russia punishes Moldova by banning its wines*, EURACTIV.com with Reuters, 11 September 2013
- (136) *** *Russia Bans Fruit Imports From Moldova*, The Moscow Times, 18 July 2014
- (137) *** *France passes tax on tech giants despite US threats*, BBC News Services, 11 July 2019
- (138) *** *Deutsche Welle, German carmakers fined €100 million over cartel*, November 21, 2019
- (139) *** *Ukrainian president signs formal request to join the European Union*, Reuters, 28 February 2022
- (140) *** *Cererea de aderare a Moldovei la UE, prezentată reprezentantului permanent al Franței de lângă UE*, IPN, 5 martie 2022
- (141) *** *Georgia's PM Signs Application to Join the EU*, Civil.ge, 3 March 2022